

Vadim Repin & Nikolai Lugansky —*Sonata per a violí i piano* de Franck

Palau Cambra

Dimecres, 31 de gener de 2024 – 20 h

Sala de Concerts

Amb la col·laboració de:

ASSOCIACIÓ
ORFEO
CATALÀ

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Membre de:

Programa

Vadim Repin, *violí*

Nikolai Lugansky, *piano*

I part

Claude Debussy (1862-1918)

Sonata per a violí i piano, en Sol menor, L. 140

1. Allegro vivo
2. Intermède: fantasque et léger
3. Finale: très animé

Edvard Grieg (1843-1907)

Sonata per a violí i piano núm. 3, op. 45

1. Allegro molto appassionato – Presto
2. Allegretto espressivo alla romanza – Allegro molto – Tempo I
3. Allegro animato – Con fuoco – Cantabile – Tempo I – Con fuoco – Prestissimo

II part

César Franck (1822-1890)

Sonata per a violí i piano, en La major

1. Allegretto ben moderato
2. Allegro
3. Recitativo-Fantasia. Ben moderato — Molto lento
4. Allegretto poco mosso

Aquest concert té una durada de:

Primera part, 40 minuts | Pausa de 15 minuts | Segona part, 30 minuts.

La durada del concert és aproximada.

Concert enregistrat per Catalunya Música

#cambra #gransfigures

Poema

per què hem després
l'escorça del somni
la baia delitosa
que s'ocultava al bosc
envescada de prodigis?

Laia Llobera

Llibre de revelacions (2020)

Palau de la Música Catalana

Un 2024 de cites imprescindibles

Javier Camarena

Rèquiem de Brahms
amb Balthasar Neumann
& Thomas Hengelbrock

Rinaldo de Händel

L'incoronazione di Poppea de Monteverdi

Sol Gabetta & Bertrand Chamayou

Sara Blanch & Albert Guinovart

Vadim Repin & Nikolai Lugansky

Passió segons sant Mateu
amb Christoph Prégardien

Passió segons sant Joan
amb Jordi Savall

Yuja Wang

I més de 100 concerts!

Consulta la programació a
palaumusica.cat

Comentari

El projecte que Claude Debussy va concebre el 1915 amb el títol *Sis Sonates per a Diversos Instruments* –un políptic en format de cambra per explorar les sinergies tímbriques de les diverses interlocucions– no va poder ser completat a causa d’una greu malaltia. La *Sonata per a violí*, l’última peça de la sèrie que arribà a compondre, sembla interpel·lar la *Primera Sonata* de Johannes Brahms des de l’inici, tant més en incorporar al·lusions al folklore. L’aspecte *dansable* es perpetua al segon moviment, un “Intermezzo” en què l’animositat rítmica adoptarà un tarannà melancòlic. Aquest contrast es retroba així mateix al moviment final, la indicació del qual –*très animé*– revela una intensitat emocional eventualment trepidant i fins i tot compulsiva, que Debussy va definir com “*un joc senzill, el d’un tema que es gira cap a si mateix, com una serp mossegant-se la cua*”.

Composta el 1887, la *Sonata per a violí i piano núm. 3, op. 45* d’Edvard Grieg és una mostra de la seva reconeguda capacitat melòdica, que inaugura una declamació fogosa per part del violí a l’“*Allegro molto appassionato – Presto*” d’obertura. El registre més vehement conviurà de forma puntual amb un altre de tall contemplatiu a l’“*Allegretto espressivo alla romanza*”, en el marc d’una obra que fa gala d’una riquesa afectiva típicament romàntica, que evoluciona i es transforma en el si de cada moviment. Conclou amb un tercer “*Allegro*” que, de fet, incorpora explícitament –fins a dues vegades– la indicació *con fuoco*, tot prosseguint l’exploració d’una grandiloqüència sensacional. Temptejada amb només dos instruments, semblen rebel·lar-se contra les limitacions, com anhelant la transcendència de tota forma de minimalisme.

No menys expressiva és la *Sonata per a violí i piano en La major* de César Franck, obra carregada d'un misticisme que resulta, en gran manera, de la suggestiva vinculació amb un dels projectes literaris més icònics de tots els temps –la *Recherche* de Marcel Proust–, concretament amb la novel·la dins la novel·la que és *Un amor de Swann*. El cert és que la *Sonata* desperta el record d'un món –qui sap si realment viscut– que l'oient transita amb sorprenent familiaritat. Parlant ara en clau històrica, però, va ser oferta al virtuós Eugène Ysaÿe com a regal de casament el 1886. Potser per la seva condició d'organista, les composicions de Franck assoleixen una solemne colonització de l'espai sonor amb tendència a la circularitat, tot potenciant aquella experiència reminiscent.

Dos instruments tan tímbricament dissímils com el piano i el violí es confirmen aliats íntims en la proliferació de jocs des de l'"Allegretto ben moderato". Pot sorprendre que en el curs d'un diàleg tan eloqüent –després de la interrogació inicial– amb prou feines comparteixin materials. La cerca d'una fusió necessàriament infructuosa es desplega més apassionada, inclús, a l'"Allegro" subsegüent, un moviment frenètic d'inici, però amb espai per a la conciliació lírica. També el "Ben moderato: recitativo-fantasia" destaca pel seu caràcter narratiu. Una meditació sense paraules, que invoca la inefabilitat d'una bellesa somiada en la frase que els amants de la novel·la de Proust –Odette i Swann– podrien haver extret de la fictícia "Sonata de Vinteuil".

Una melodia –aquella– que aflora inesperadament, des del pou immemorial de l'oblit, tot lletrejant la realitat de la unió que sembla anterior al temps. Es recupera el temps perdut en l'anhel de voler ser (amb l'altre). Pren cos la persistència en l'ésser, la *puissance* amatòria que Eugenio Trías desgranà al *Tractat de la passió*, tot evocant un poder –delicat i terrible– que eventualment s'instal·la en l'ànim de l'oient o lector (potser també dels mateixos intèrprets, com a la *Sonata a Kreutzer* de Tolstoi). La peça de Franck coneix la seva culminació amb l'emfàtica i lluminosa melodia en forma de cànon que allotja l'"Allegretto poco mosso", moviment circular que traspua optimisme i s'afirma com a veritable celebració de la vida.

Jacobo Zabalo, doctor en humanitats

Biografies

Vadim Repin, violí

©Gela Megrelidze

Nascut a Sibèria (1971), va guanyar totes les categories del Concurs Wienawski als onze anys. Tot seguit debutà a Moscou i Sant Petersburg, i als catorze debutà a Tòquio, Múnic, Berlín i Hèlsinki, mentre que un any després ho feia al Carnegie Hall de Nova York. Als disset va esdevenir el guanyador més jove del Concurs Reina Elisabeth. I des d'aleshores ha actuat amb les orquestres i els directors més prestigiosos del món als grans centres musicals. La llista dels directors amb qui ha col·laborat inclou noms il·lustres, com Ashkenazy, Boulez, Chailly, Chung, Dohnányi, Dutoit, Gergiev, Jansons, Levine, Mehta, Muti, Nagano, Ozawa, Temirkànov i Thielemann, i en música de cambra, amb companys com ara Argerich, Bartoli, Capuçon, Golan, Kissin, Kniazev, Korobeinikov, Lang Lang, Lugansky i Maisky.

Ha enregistrat els grans *Concerts per a violí* dels músics russos Xostakóvitx, Prokófiev i Txaikovski, per a Warner Classics; el *Concert per a violí* de Beethoven i la *Sonata Kreutzer* amb Martha Argerich, Wiener Philharmoniker i Riccardo Muti (Deutsche Grammophon), i el *Concert per a violí* i el *Doble Concert* de Brahms (amb Truls Mørk al violoncel) amb la Gewandhausorchester i Riccardo Chailly.

També ha enregistrat els *Trios* de Txaikovski i Rakhmàninov (DG) amb Mischa Maisky i Lang Lang van guanyar el premi Echo, i un CD amb *Sonates* de Grieg, Janáček i César Franck amb Nikolai Lugansky va merèixer el BBC Music Award. El 2010 va rebre la màxima distinció francesa, el Victoire d'Honneur i el títol de Chevalier de l'Orde des Arts et Lettres pels seus serveis a la música. A Pequín, el 2014, va ser nomenat professor honorari del Conservatori Central de Música, distinció que va atorgar-li un any després el Conservatori de Xangai.

L'educació musical també ocupa un paper destacat en la vida de Vadim Repin, que imparteix classes magistrals a joves violinistes a la Universitat Mozarteum de Salzburg i ha format part del Concurs de Direcció Donatella Flick de Londres, del Concurs Txaikovski de Moscou i del Concurs Reina Elisabeth de Brussel·les.

La primavera del 2014 va esdevenir fundador i director artístic del Festival de les Arts Transsiberianes, que ha acollit Novossibirsk i altres ciutats russes, com també el Japó, Israel, Àustria, els Estats Units i França, i que ha esdevingut escenari d'estrenes mundials dels concerts per a violí que li han estat dedicats: *Voices of violin* de Benjamin Yussupov, *De Profundis* de Lera Auerbach, *Ex oriente lux* d'Alexander Raskatov, *Concert per a violí* d'Ilya Demutsky, *Dialog: tu i jo* de Sofia Gubaidulina (enregistrat per a DG amb l'Orquestra de la Gewandhaus de Leipzig, sota la direcció d'Andris Nelsons). Més recentment va estrenar la versió revisada de *La Sindone* d'Arvo Part, a la qual el compositor, en complir vuitanta-cinc anys, va afegir una part de violí solista per a Repin. En una gira europea amb l'Orquestra Filharmònica Borusan d'Istanbul, va oferir l'estrena mundial i nombroses interpretacions del doble concert *Shadow walker* de Mark-Antonhy Turnage, al costat de Daniel Hope.

Entre les seves actuacions recents, destaca el programa *Pas de deux* juntament amb la ballarina de prestigi internacional Svetlana Zakharova a Hong Kong, Masqat, el Japó i Corea, i els seus concerts al Festival Enescu de Bucarest, Verbier i Festival de Montreal, amb l'Orchestra de la RAI de Torí, Orquestra de València, els concerts amb la Filharmònica del Japó a Abu Dhabi, Polònia, Itàlia i França, així com recitals a Seul i Roma.

Vadim Repin toca amb un violí de Niccolò Amati datat el 1664.

Nikolai Lugansky

©Marco Borggreve Naãve-Ambroisie

És plenament reconegut per les seves interpretacions de Rakhmàninov, Prokófiev, Chopin i Debussy. Ha rebut nombrosos premis pels seus enregistraments i mèrits artístics.

Manté una llarga relació amb directors de primer nivell, com Kent Nagano, Yuri Temirkànov, Manfred Honeck, Gianandrea Noseda, Vasily Petrenko i Lahav Shani. Ha estat convidat per les principals orquestres internacionals, com la Berliner Philharmoniker, Deutsches Symphonie-Orchester de Berlín, Orquestra Filharmònica de Sant Petersburg, Orchestre Philharmonique de Radio France, Orquestra Filharmònica d'Oslo, Orquestra Simfònica de la Ràdio Sueca, Orquesta Nacional d'Espanya...

El 2023, commemoració dels 150 anys del naixement de Rakhmàninov, compositor molt proper a la sensibilitat de Lugansky, va interpretar totes les obres principals del compositor en un cicle de tres concerts al Théâtre des Champs Élysées de París i al Wigmore Hall de Londres. La seva agenda també va incloure altres actuacions en solitari a Viena, Brussel·les, Berlín, Praga, Amsterdam (Concertgebouw) i en altres ciutats d'Europa. A l'estiu, va tornar als Estats Units per interpretar els *Concerts* de Rakhmàninov amb la Cleveland Orchestra dirigida per Stanislav Kochanovsky i al Festival de Música de Colorado amb Peter Oundjian.

Aquesta temporada 2023-24 actuarà amb l'Orchestre National de Lió, Royal Philharmonic Orchestra, Dortmunder Philharmoniker, Deutsches Symphonie-Orchester de Berlín, Grazer Philharmoniker, Orchestra del Teatro San Carlo de Nàpols, Orchestre Philharmonique de Montecarlo i Orquestra Gulbenkian, entre d'altres. També diverses gires, entre les quals una per l'Àsia el desembre del 2023, i el 2024 a l'illes Canàries, pel Regne Unit amb l'Orchestre Philharmonique d'Estrasburg i ara per Espanya i Itàlia amb Vadim Repin.

Descrit per «Gramophone» com “*l'intèrpret més pioner i meteòric de tots*”, Lugansky és un pianista amb una profunditat i versatilitat extraordinàries. Ha actuat en alguns dels festivals més prestigiosos del món, com els d'Aspen, Tanglewood, Ravinia i Verbier. Entre els seus col·laboradors de música de cambra, comparteix escenari amb Vadim Repin, Alexander Kniazev, Mischa Maisky i Leonidas Kavakos.

Ha guanyat diversos premis amb els seus nombrosos enregistraments. El seu CD de recitals amb les *Sonates per a piano* de Rakhmàninov va guanyar el Diapason d'Or, mentre que l'enregistrament dels *Concerts* de Grieg i Prokófiev amb Kent Nagano i la Deutsches Symphonie-Orchester de Berlín va ser Gramophone Editor's Choice. Té contracte en exclusiva amb Harmonia Mundi i els seus *24 Preludes* de Rakhmàninov, publicat la primavera del 2018, va tenir unes crítiques plenes d'entusiasme. I el *Préludes, fugues & chorals* de César Franck (2020) va guanyar el Diapason d'Or. El seu darrer llançament, *Études-Tableux; 3 Pièces* de Rakhmàninov també va ser Gramophone Editor's Choice (març del 2023).

També et pot interessar...

Palau Cambra

Dimarts, 20.02.24 – 20 h

Sala de Concerts

Mendelssohn i Brahms

Sol Gabetta, *violoncel*

Bertrand Chamayou, *piano*

F. Mendelssohn: *Variacions concertants, en Re major, op. 17*

J. Brahms: *Sonata per a violoncel i piano núm. 2, en Fa major, op. 99*

F. Mendelssohn: *Sonata per a violoncel i piano núm. 2, en Re major, op.
58*

R. Schumann: *Albumblätter, op. 124*

Selecció de peces amb obres de Rihm, Widmann, Coll i Holliger
escrites especialment per a Gabetta-Chamayou

Preus: de 22 a 35 euros

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Calaf Grup – Cardoner Grup – CECOT – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Deloitte – Eurofirms Group – FC Barcelona – Fundació Abertis – Fundació Antiques Caixes Catalanes – BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Gómez-Acebo & Pombo – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – Illy – Laboratorio Reig Jofre – La Fageda – Nexo – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L. – Soler Cabot

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Veolia Serveis Catalunya S.A.U. – Salvador Viñas Amat

Benefactors Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Professor Rafael I. Barraquer Compte – Francesc Xavier Carbonell Castellón – Lluís Carulla Font – Mariona Carulla Font – Josep Colomer Maronas – Josep Daniel i Gubert – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarisas – Jordi Gual i Solé – María José Lavin Guitart – Ramón Poch Segura – M^a. del Carmen Pous Guardia – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – Joaquim Uriach Torello

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

